

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№9

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 1317 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-sentyabrda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Postdan xaridgacha: influenser va ilg'or veb-ilova (PWA – progressive web app)ning chakana sotuvga real ta'siri	14
Abdulaziz Madjidov	
Ta'lim xizmatlari bozori samaradorligini oshirishda ta'lim klasterlarining roli	22
Imamova Nilufar Asamutdinovna	
Korxona raqobatbardoshligini oshirishda marketingning tovar strategiyasidan foydalanish holati.....	29
Xidirov Sherzod Olimovich	
O'zbekistonda moliyaviy savodxonlikni institutsionallashtirish: NFIS, Finlit.uz va ta'lim islohotlari	34
Irgashev Anvar Farxodovich	
Moslashuvchan menejment tizimlarini yashil iqtisodiyotga integratsiyalash tasnifi	39
Umarov Bexzod Batirovich	
Qishloq xo'jaligida innovatsion marketing strategiyasini ishlab chiqish.....	43
Sheraliyev Axror Sodiqovich	
O'zbekiston Respublikasida moliyaviy bank xizmatlarini rivojlantirishning tendensiyalari, undan samarali foydalanish imkoniyatlari va konseptual jihatlarini	48
Roziqov Behzod Bahrom o'g'li	
Metallurgiya korxonalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish chet el tajribasi	54
Abdullayeva Matluba Nematovna	
Исследование связи между восприятием изменения климата и внедрением устойчивых методов ведения сельского хозяйства в Узбекистане	59
Светлана Ражабова, Бахром Миркасимов	
Surxondaryo viloyati qishloq xo'jalik tarmog'ini barqaror rivojlantirishni iqtisodiy-ekologik modellari	68
Abdug'aniyev Otabek Allajonovich, Xo'jamqulov Bekzod Turdaliyevich	
Milliy iqtisodiyotda real sektor salmog'i va uning o'zgarish tendensiyalari	75
Mambetjanov Qahramon Qurbandurdiyevich, Isroilova Muhabbat Rustamjon qizi	
Qo'shilgan qiymatni soliqqa tortish uslubiyoti: xususiyatlari, vazifalari va muammolari	89
Xaitov Shuxrat Sharipboyevich	
Kognitiv yondashuv asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalari grammatik va diskursiv kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy modeli va pedagogik texnologiyasi.....	94
Dadadjanova Feruza Muhammadyusupovna	
Transport tizimining rivojlanishi milliy iqtisodiy o'sishining asosi sifatida	98
Narziyev Umidjon Baxrillayevich	
Loyiha risklarini aniqlashda zamonaviy usullar va ularning samaradorligi.....	105
Marufhanov Davron Xasanovich	
Современные методы управления на железнодорожном транспорте в процессе трансформации системы.....	109
Кушакова Мамура Наримановна	
Финансовые механизмы и модели менеджмента в развитии устойчивой экономики транспортных компаний	115
Шарапова Гулчехра Рустамовна	
Kasbiy ta'limda o'quvchilarning raqamli kompetensiyasini shakllantirish va baholashning innovatsion yondashuvlari	120
Maxkamova Zuhra Tursunpulotovna	
Audit ishi sifati darajasini oshirish yo'nalishlari.....	124
Qushmatov Otaxon Qurbonaliyevich	

Erkin iqtisodiy zonalarda investitsiya loyihalarini moliyalashtirishning nazariy va amaliy asoslari.....	131
Yuldashev Baxtiyor Gayradjonovich	
Ko'chmas mulk qiymatini baholash va uning ekonometrik tahlili	135
Jaloliddinova Mohira Alisher qizi	
Современные тенденции и вызовы бюджетно-макроэкономической политики в Узбекистане	142
Хазраткулова Лола Нармуминовна	
Intellectual mulkda iqtisodiy mohiyat, mazmun hamda huquqiy jihat uyg'unligi	148
N.D.Maxmudova	
Axborot texnologiyalari asosida ta'limda loyiha boshqaruvida sun'iy intellekt va mashinali o'qitish imkoniyatlari	152
Xodjiyeva Durdona Abdurasolovna	
Концепция "Зеленого учета" и его значение для экономического развития.....	157
Умарова Зулайхо Турсуновна	
Iqtisodiyotning asosiy tarmoq va sohalariga kiritilgan investitsiyalarning joriy holati tahlili	166
Ismailova Kutlibeka Ulug'bek qizi	
O'zbekistonda yoshlar tashkiloti faoliyatini tashkil etishning o'ziga xos jihatlari va rivojlanish bosqichlari	172
Usmonov Adxamjon A'zamjonovich	
O'zbekiston Respublikasi maxsus iqtisodiy zonalarini investitsion holatini hududlar kesimida tahlili.....	178
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	
Kichik biznes va o'rta biznesni rivojlantirish orqali aholi farovonligini ta'minlash.....	184
Ahmedov Oybek Turgunpulatovich, Nurqulov Nurbek Sirojiddin o'g'li	
Fiskal siyosat instrumentlari orqali yashirin iqtisodiyotni qisqartirish va legallashtirish metodologiyasi.....	189
Ergasheva Malikaxon Avazxon qizi	
Fond bozorida savdo strategiyasi va uni amalga oshirishga yo'nalishlari.....	192
Soliev Istam Ixtiyorovich	
Sanoat korxonalarini innovatsion rivojlantirishning asosiy tamoyillari	197
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda davlat boshqaruvi tizimining isloh qilinishi: Tajriba va istiqbollar.....	202
Mashrabaliyev Ibroximbek Mashrabaliyevich	
Iqtisodiyotning real sektorida investitsion loyihalarni moliyalashtirish amaliyoti.....	209
Qosimova Lola Sultanovna	
Sanoat mahsulotlari eksportida logistika zanjirining uzluksizligini ta'minlash: nazariy asoslar va amaliy yondashuvlar.....	217
Kurbonova Ma'mura Abdukarim qizi	
Soliq ma'murchiligiga zamonaviy texnologiyalarini joriy etish orqali qo'shilgan qiymat soliq ma'murchiligi bazasini kengaytirish yo'llari	222
Raxmonqulov Umidjon Rustam o'g'li	
Инновационные подходы к созданию проблемно-ориентированной системы прогнозирования, оптимизации и управления отраслями региональной экономики (жилищное строительство)	231
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
Tovar-moddiy resurslar harakati samaradorligini oshirishda UZEX faoliyatining joriy holatini baholash.....	238
Sherzod Xolmurodovich Pardayev, Mamatkulov Farrux Gulomjon o'gli	
Sog'liqni saqlash tizimida tadbirkorlik faoliyatining turlari	244
Solikhova Dildora Alisher qizi	

“O‘ztemiryo‘lyo‘lovchi” ajning asisii faoliyatini samaradorligini oshirishda autsorsing xizmatini joriy etish strategik asoslari	250
Kaxarova Nilufar Yerkinjonovna	
Mintaqani kompleks rivojlantirishning metodologik asoslari va ustuvor yo‘nalishlari.....	256
Jumayeva Zulfiya Qayumovna	
Sog‘liqni saqlash tashkilotarida xarajatlar samaradorligini ta‘minlash masalalari	260
Raximova Maftuna Axmadjon qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida sof foydani taqsimlash bilan bog‘liq bo‘lgan soliq solish masalalari	264
Suyunov Otabek Shuxrat o‘g‘li	
O‘zbekiston qonunchiligida raqamli transformatsiya jarayonida elektron to‘lov kartalarini soxtalashtirishni jinoyatlashtirish	276
Maxsadaliyeva Maftuna Toxir qizi	
Mamlakatimizda intellektual xizmatlar bozorini rivojlantirish masalalari.....	281
Miyassarov Davron Abdurashid o‘g‘li	
Validation of the dutch eating behaviour questionnaire (DEBQ) in a sample of uzbek women.....	285
Khursana Usmanova, Dr Muhammad Bilal, Dilafuz Qo‘chqorova	
Iqtisodiy xavfsizlik tizimlarini o‘ziga xos jihatlari	295
Nabiyev Bexzod Shavkatovich, Bayboboeva Furuza Nabijonovna	
Davlat qarz siyosatini optimallashtirishda islomiy moliya instrumentlarining qo‘llanish imkoniyatlarini kengaytirish yo‘nalishlari	299
Tilabov Nasrulla Tashmurotovich	
Роль институциональных структур фондового рынка в обеспечении финансовой стабильности.....	305
Камилова Севара Анваровна	
The Impact of Digitalization on the Management System in the Entrepreneurial Environment of Uzbekistan.....	309
Ibragimova Saida Ilkhomovna	
China’s Investment Strategy in Uzbekistan: Sectoral Trends and Strategic Implications (2013–2024).....	313
Maftuna Nuriddinova	
Qo‘shilgan qiymat solig‘i tushunchasi va uning iqtisodiy mohiyati	319
Eshkarayev Bobir Chariyevich	
Raqamli boshqaruvning afzalliklari va uni rivojlantirish istiqbollari	324
Xolbayeva Marg‘uba Qazoqboyevna	
Korporativ boshqaruvning nazariy asoslari: O‘zbekistonda qo‘llanish imkoniyatlari.....	328
Jumayeva Guzal Sherxon qizi	
Audit organizations in Uzbekistan	332
Razzaqov Jasur Xamraboevich, Yaqubov Matrasul Mavlonberdiyevich, Sabirova Nodira Komil qizi	
Xorijiy investitsiyalarning turlari va xususiyatlari	337
Gofurov Doston Boxromovich	
Mahalliy budjet mablag‘larining samaradorligini oshirishda auditning o‘rni.....	341
Primova Shaxnoza Komiljonovna	
Модели управления государственными финансами в зарубежных странах.....	345
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
O‘zbekistonning sirkulyar iqtisodiyotga o‘tishi: yashil o‘sish indikatorlari tahlili	352
Hakimov Anvarjon Abdulloyevich	
Innovation management in the education system: practical challenges, international experience, and effective strategies based on the example of Uzbekistan.....	356
Imomov Inomiddin Abdulxamidovich, Egamberdiyev Farxod Botirovich	
Трансформация энергетического комплекса Узбекистана: текущее состояние и перспективы развития	363
Хмель Е.В., Мирджалилова Д.Ш., Дерюгина Е.А., Лозовская Н.А.	

Improving the efficiency of personnel management and optimizing labor costs in Sam Glass LLC.....	368
Musayeva Shoira Azimovna, Agzamov Avazkhon Talgatovich	
Interactive design and museum management: enhancing guided tours through IOT and virtual solutions.....	374
Ibrokhimova Aziza Abbasovna	
Hududlar investitsion jozibadorligini oshirish yo'llari.....	379
Imomova Kamola Novfal qizi	
"Innovatsion usulda baliq yetishtirishning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari (Sirdaryo tumani misolida)"	385
Bo'ltakov Sardor Oqbo'ta o'g'li	
Bank filial tarmoqlari samaradorligini baholashning xorijiy tajribasi va undan O'zbekiston banklari amaliyotida foydalanish imkoniyatlari	392
Xoshimov Og'abek Nizomjon o'g'li	
Zamonaviy iqtisodiyotda davlat xaridlarinin elektron savdolarining o'rni	398
Burxanov G'ofur Baxodirovich	
Реализация концепции развития рынка зеленой экономики в сфере экономической безопасности Республики Узбекистан.....	401
Юнусова Римма Рахманбердиевна	
Tijorat banklaridan "foйда" solig'ini undirishning bugungi holati.....	408
Ergasheva Lobar Raxmatulla qizi	
O'zbekiston oziq-ovqat sanoatini iqtisodiy rivojlantirish yo'nalishlari	415
Abasova Gulirano Rahmatullo qizi	
Xorijiy tajribalar asosida ekologik tadbirkorlikning innovatsion va investitsion yo'nalishlarini tashkil etish	419
Turg'unova Tursunoy Maratovna	
Sanoat korxonalari jozibadorligini oshirishda marketing strategiyasini amalga oshirish xususiyatlari	424
Raxmonova Feruza Musakulovna	
Turizm sohasida investitsion faoliyat: nazariy asoslar va amaliy yo'nalishlar.....	428
Ergashev Durdonaxon Aziz qizi	
Qashqadaryo viloyatida barqaror turizmning rivojlanish tendensiyalari va mavjud muammolar tahlili.....	432
Suyunova Dilnoza Mexridin qizi	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investitsion resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar.....	436
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Xususi banklar faoliyatini rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning moliya bozoriga ta'siri	441
Abduqahhorov Asilbek Ahror o'g'li	
Mehnat resurslari tushunchasi, tarkibi va uning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati.....	447
Kobilova Zebo Bobokulovna	
Xorijiy davlatlar tajribasida moliyaviy siyosatning makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi roli.....	453
Jabborova Dilafruz	
The impact of exchange rate policy on the financial-monetary system and economic growth.....	459
Raxmanova Laylo Baxodirovna	
Современные вызовы и модельные подходы к обеспечению конкурентоспособности банковской системы Узбекистана.....	464
Юлдашева С.Ш.	
Iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishda soliq mexanizmidan samarali foydalanish yo'llari	470
Ishimova Mohinur Absalomovna	
Innovative pathways for advancing sustainable tourism in Uzbekistan.....	477
Feruz Karimov	

Tijorat banklarida biznes subyektlari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari.....	482
Mirpulatova Luiza Mansurovna	
O'zbekistonda sanoat zonalarining rivojlanish bosqichlari va huquqiy-me'yoriy asoslari	488
Vafoyev Akmal Ikromovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan samarali foydalanishda Germaniya tajribasi	493
Pardayeva Maftuna Ulug'bek qizi	
Korxonalar moliyaviy faoliyati bo'yicha auditorlik risklarini xalqaro standartlar asosida baholash	497
Shirinov Uchqun Abduxalilovich, Abduxalil-zoda Ra'no Muzaffar qizi	
Ishlab chiqarish xarajatlarining tarkibi va ularni pasaytirish usullari	501
Sodiqov Mirahror Abbos o'g'li	
O'zbekiston Respublikasi hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda mahalliy budjetlarning ahamiyati.....	509
Sharopov Dilshodjon Raxmatullayevich	
The role of small business enterprises in enhancing the well-being of the population in Uzbekistan	513
Djalilova Shaxlo Ismoiljon kizi	
O'zbekistonda IPOlarni tashkil etish jarayonlari tahlili	518
Alikulov Azamat Tuygunovich	
Kichik sanoat zonalarini faoliyatining iqtisodiy-statistik tahlili (Surxondaryo viloyati misolida).....	522
Ozoda Batirovna Sakiyeva	
Hududlarning innovatsion turistik salohiyatini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish	528
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
Integrating circular economy principles in marketing and operations of grape export companies for green transition.....	534
Usmonova Diyora Mahmud kizi	
Foreign experiences of improving the quality of services in the field of tourism.....	541
Raxmonov Siyovush Turob ugli	
Z avlodining iste'dodli vakillari uchun raqobat: davlat boshqaruvi sektorining maqsadga yo'naltirilgan raqamli avlodni jalb etish strategiyalari.....	546
Nosirova Shaxzoda Bohodir qizi	
O'zbekiston Respublikasida uglerod solig'ini joriy etish orqali soliq ma'muriyatchiligini takomillashtirish va yashil iqtisodiyotga o'tishni jadallashtirish imkoniyatlari: ekologik, iqtisodiy va institutsional yondashuv	560
Jo'rayev Ahmad Saitnazar o'g'li	
Tijorat banklari reytingiga ta'sir qiluvchi asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar tahlili.....	566
Karabayev Nodir Abduhamidovich	
Budjet tashkilotlarida tuziladigan moliyaviy hisobotlarning ahamiyati.....	578
Norqulova Qutlug'nigor Oloviddinovna	
Методы и критерии оценки эффективности конкурентоспособности предприятия	582
Хусейнов Рахим Али оглы	
Zamonaviy HR texnologiyalarining korxonalar samaradorligiga ta'siri: "O'zbekiston temir yo'llari" AJ tajribasi.....	589
Xursanova Gulshan Ravshan qizi	
Oliy ta'lim muassasalarida innovatsion menejment strategiyalarining samaradorligini oshirish yo'llari	593
Pulatova Dildora Abdushukurovna	
Oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni qo'llashning bugungi kunda o'rni va ahamiyati.....	600
Xolmirzayeva Gulruxsor Maxammetovna	
Интеграция информационно-коммуникационных технологий в зеленую экономику: цифровые технологии для устойчивого развития.....	604
Бозорова Ирина Жуманазаровна	

Xorijiy mamlakatlarda tadbirkorlik subyektlari tomonidan mahallilashtirish asosida mahsulot ishlab chiqarishning o'ziga xos jihatlari	608
Mirzabaev Xusniddin Muxamadjonovich	
Цифровизация зеленой экономики: синергия технологий для устойчивого будущего	616
Мухамадиева Кибриё Баходировна, Умарова Надира Рахмановна, Шарипова Зулфия Шокиржоновна, Эшпулатова Хусния Мирғолиб кизи	
O'zbekistonda to'qimachilik mahsulotlari bozori va rivojlanishi	621
Alimxodjayeva Nargiza Elshodovna	
Samarqand viloyatida tikuv-to'qimachilik sanoatining rivojlanish holati va ishlab chiqarish hajmining prognozi.....	629
Ikramova Taxmina Latifovna	
Повышение эффективности управления рисками в проектах государственно-частного партнерства в сфере услуг	639
Айтбаева Гульзада Куанышбаевна	
Surxondaryo viloyati iqtisodiy o'sish darajalarini ekonometrik modellashtrish	645
Pardayeva Ma'rifat Muzaffarovna	
Зарубежный опыт развития экономики ресурсно-сырьевых регионов: модели диверсификации и возможности адаптации.....	654
Севара Кахрамоновна Хакбердиева	
Xizmat ko'rsatish sohasida raqobatbardoshlikni oshirishning ahamiyati	658
Abduvoxidova Mohinur Akmalovna	
O'zbekiston sug'urta bozorida esg va yashil moliya instrumentlaridan foydalanish holati va imkoniyatlari.....	662
Zoyirov Laziz Subxonovich	
Xorazm viloyatida transport xizmatlari ko'rsatishning amaldagi holati tahlili va uni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	668
Sharipova Bibijon Baxtiyorovna	
Ulgurji savdo qoidalari va chakana savdodan farqli tomonlari	678
Batirova Raxima Abdujabbarovna, Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
Xalqaro integratsiya jarayonlarida raqamli iqtisodiyotning o'rni.....	684
Zaripov Xurshid Zakir o'g'li	
Mahalliy budjetlar daromadlari va xarajatlarining hozirgi holati	690
Himmatov Abdisamat Xalilovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida aholining moliyaviy madaniyatini rivojlantirish muammolari va istiqbollari.....	696
Abdurazakova Nargiza Rixsibayevna	
Цели устойчивого развития и роль цифровых платформ в сфере трудовой миграции	702
Газиёва Сулхия Саидмашрафовна	
Onlayn savdo maydonchalarida mijoz sodiqligini shakllantirishda marketing strategiyalarining o'rni	706
Baxromov Xudoyor Xabibullo o'g'li	
Методологические основы оценки эффективности «зеленых» технологий в строительном секторе.....	710
Тожиева Дилфуза Бабамуратовна	
Korxonalarda moliyaviy instrumentlar auditi masalalarini rivojlantirish.....	715
Mahmudov Saidjamol Kadirjanovich	
O'zbekiston Respublikasi soliq ma'murchiligini takomillashtirish jarayonlari	722
Mahmudova Sevara Rahmat qizi, Almardonov Muxammadali Ibragimovich	
Improving the efficiency of modern housing fund management system	726
D.A. Berdiyeva, Aminova Naima Umar qizi	
Kichik va o'rta biznes subyektlari eksport salohiyatini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish	731
Abduqahhorov Azizbek Abdullo o'g'li	

From Science to Business: How Universities Stimulate Innovation.....	735
A. Bobozhonov, A.M. Shatre, V. Kirilova Vladimirova, R.Kh. Karlibaeva	
Tashkilotlarda risklarni boshqarish strategiyalarining samaradorligini baholash: nazariy va amaliy yondashuvlar	740
Husanova Dilnura Mamrajab qizi	
Turli mulkchilik shakllaridagi xo'jalik yurituvchi subyektlar faoliyatining ekologik auditing nazariy jihatlarini	744
Abdullayev Xurshidjon Nazrullo o'g'li	
Sanoat korxonalarida innovatsion boshqaruv samaradorligini oshirish omillari.....	749
Ne'matullayev Abdurasulxon Ximaydulla o'g'li	
Bozor iqtisodiyotiga o'tish sharoitida innovatsion korxonalar boshqaruvi tashkiliy-iqtisodiy mexanizmi amal qilish xususiyatlari	755
Naimov Azamat Xikmatovich	
Mamlakatimizda chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalalar faoliyatini rivojlantirish.....	758
Qurbonov Javlonbek Jurabekovich, Shuxratov Azizbek A'zamjon o'g'li	
Qurilgan organik mevalar eksportini rivojlantirishda yashil marketing strategiyalaridan foydalanish.....	764
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
O'zbekiston Respublikasida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari.....	769
Ernazarov Gulam Bekbayevich	
Kichik biznes subyektlarida innovatsion faoliyatni baholash va rivojlantirish mexanizmlari.....	774
Mavrolov Ravshan Nematjonovich	
Barqaror rivojlanish va korxonalarda barqarorlikni ta'minlash zaruriyati.....	780
Yakubova Dilfuza	
Yashil iqtisodiyot sharoitlarida barqaror rivojlanish, yashil texnologiyalar va ekologik menejmentning o'rni	785
Dilmurodov Abbas Anvar o'g'li	
Qishloq xo'jaligi sohasi faoliyatini davlat tomonidan muvofiqlashtirish va boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish	788
Tuxtamishev Shodimurod Qurbonboyevich	
Tijorat banklarida chakana bank xizmatlarini rivojlantirish.....	795
Axmedov G'ofurjon G'ulomjonovich	
Turizm sohasini ekonometrik modellashda qo'llaniladigan ekonometrik usullar va amaliy imkoniyatlar	801
Shukurov Ikrom Abdurashitovich	
Sanoat tarmoqlarida investitsiyalar strukturasining iqtisodiy samaradorligi va innovatsiyalarni rag'batlantirish.....	807
Xikmatillayeva Dildora Shavkat qizi	
Mintaqa ziyorat turizmi samaradorligini oshirishda ekonometrik modellardan foydalanish.....	812
O'rinova Durdona Botir qizi	
Kichik biznes rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni pest (siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy-demografik, texnologik omillar) tahlili.....	816
Israilov Rustam Ibragimovich	
Qazib olish sanoati korxonalarini moliyaviy sog'lomlashtirishda muammolar va salbiy omillar: tahlil va zamonaviy yondashuvlar	825
Abduraxmanov Davron Burxanjonovich	
O'zbekistonning milliy merosi boyliklaridan turizmga foydalanish yo'llari	830
Samarov Xonqul Qahhorovich	
Iqtisodiy rivojlanish jarayonida investision resurslarning mutanosib taqsimlanishi: samaradorlik va ustuvor yo'nalishlar	835
Otaboyev Feruzbek Oybek o'g'li	
Iqtisodiyotning ekologik transformatsiyasi sharoitida ijtimoiy o'sishni indikativ baholash metodologiyasi.....	841
Ibrogimov Sherzodbek Xalimjon o'g'li	

Bojxona xizmati fiskal faoliyatini takomillashtirish istiqbollari.....	847
Pardayev To'liqin Nasirovich, Farxodov Farrux Furqatovich, Nomozov Abduvohid bdurazzoq o'g'li	
Механизмы устойчивого управления малым и средним бизнесом в условиях цифровизации и внедрения искусственного интеллекта.....	852
Зокирова Фарангиз Тулкиновна	
Yashil bank xizmatlari va uni joriy etish bilan bog'liq muammolar.....	862
Makhmudova Mukhlisa Kodirjon kizi	
Barqaror qishloq xo'jaligi ta'minot zanjirlarida transport tizimlarini optimallashtirish	867
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
Moliyaviy rejalashtirishning ijtimoiy-iqtisodiy mazmuni	874
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
Mintaqa sanoatida kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va infratuzilmasini tashkil etish	881
Salayev Jasurbek Komilovich	
Surxondaryo viloyatida 2010–2024-yillardagi yalpi hududiy mahsulotining iqtisodiy statistik tahlili.....	888
Ismoilov Davronbek Ilxomjon o'g'li	
Yashil obligatsiyalar va barqaror moliyalashtirishning davlat qarzi siyosatiga ta'siri.....	893
Tilabov Nasrulla Tashmurotovich	
Модели Альтмана и Таффлера как инструмент диагностики финансовой устойчивости предприятий.....	897
Утемуратова Бибихон Даниловна	
Individual tadbirkorlik va mustaqil bandlik asosida olinadigan daromadlarni soliqqa tortishning fundamental asoslari	903
Yakubov San'abek Ravshanbekovich	
China's trade relations with Central Asia: an empirical analysis based on the trade gravity model.....	912
Ye Maoqing	
O'zbekistonda turizm sohasida smart texnologiyalar joriy etishning holati va yo'nalishlari.....	920
Qutbiddinov Shamsiddin Kamoliddin o'g'li	
Application of modern information systems in the assessment of the technical condition of the equipment of electrical energy networks.....	924
Sobirov Muzaffar Azatovich	
Стратегическое управление экономическим потенциалом Узбекистана.....	932
Садуллаева Муслимахон Саидамировна	
Auditda raqamli texnologiyalarni qo'llash tarixi va istiqbollari	936
Muydinov Erkin Djамaldinovich	
Kambag'allikni qisqartirishda tadbirkorlik va bandlikni moliyaviy qo'llab-quvvatlash.....	950
Karshiyev Keldiyor Eshpulatovich	
O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish uchun ijtimoiy himoya va mehnat bozoriga kirishni kuchaytirish	954
Mamashokirova Iroda Samar qizi	
Soliq ma'murchiligi va raqobat muhitining o'zaro bog'liqligini nazariy asoslari.....	958
Donaboyev Jahongir Husan o'g'li	
Региональный туристский кластер – как инструмент повышения эффективности экономики региона.....	965
Юсупова Нигина Тажиевна	
Bank tizimida esg omillarining samaradorligini oshirishda marketing tadqiqotlaridan foydalanishning nazariy va uslubiy asoslari.....	971
Xoliyrov Murod Qahramon o'g'li	
Теоретические взгляды на цифровую экономику, цифровую трансформацию	977
Шарипова Шахло Истамовна	
Qoraqalpog'iston Respublikasining raqobatbardoshligini oshirish imkoniyatlari va strategik yo'nalishlari.....	982
Tleubergenov Raxat Shahibaevich	

Mintaqalar transport tizimini kompleks rivojlantirish istiqbollarini tadqiq etishning ilmiy-uslubiy asoslari.....	986
Rahmonov Rasul Ne'matovich	
Loyiha boshqaruvida amaliy misollar orqali jinoyat holatlarini tahlili.....	994
To'yqulov Abbosjon Ali o'g'li	
Advancing tourist safety management in Uzbekistan's growing tourism industry: a systems theory approach.....	999
Laylo Primova	
Qoraqalpog'iston Respublikasida maishiy xizmatlar sifatini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanishdagi muammolar.....	1006
Yerejepova Bibisara Abibullayevna	
Основные проблемы и вызовы в создании умных городов	1010
Хакбердиева Нозима Кахрамоновна	
Qurilish obyekti smeta narxlarini aniqlashdagi muammolar va ularning oqibatlari.....	1015
Asadova Maftuna Sa'dullaevna	
Mintaqani barqaror rivojlantirishda paxta-to'qimachilik klasterlari salohiyatini oshirish.....	1020
Ismailov Temur Pulatovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlari samaradorligi: statistik ko'rsatkichlar va ekonometrik modellarning tahlili	1024
Sharipov R.S.	
Sanoat infratuzilmasining tarkibiy tuzilishi va tartibga solish mexanizmlari.....	1030
Rasulov Jamshid Karimovich	
To'qimachilik sanoati korxonalarida eksport salohiyatini rivojlantirishda boshqaruv jarayonlarini o'ziga hos xususiyatlari.....	1036
Salimjonova Zilolaxon Salimjon qizi	
Budjetdan tashqari pensiya jamg'armasi tomonidan so'ngi yillarda amalga oshirilgan ishlar moliyaviy tahlili	1040
Sherjonov Sherjon Alijan o'g'li	
Qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishlash korxonalarining rivojlanishni boshqarish tizimini takomillashtirish.....	1045
Smetov Murat Inyatovich	
Sanoat investitsion salohiyatini amalga oshirish mexanizmining mahalliy va xorijiy tajribalarini qiyosiy tahlili.....	1050
Bayniyazova Malika Polatovna	
Korxonalarda raqamli marketing strategiyalarining shakllanishi va ularning bozor raqobatbardoshligiga ta'siri	1056
Mamadjanova Tuyg'unoy Axmadjanovna	
Руководство страховыми операциями: стратегический подход	1062
Тулаев Дилшод Юсуфович	
Sanoatni rivojlantirishda innovatsion boshqarishni takomillashtirish strategiyasi.....	1068
Qalmuratov Baxtiyar Seytmuratovich	
Tijorat banklari faoliyatida raqamli chakana xizmatlarni takomillashtirish yo'llari.....	1073
Axmedov G'ofurjon Gulomjonovich	
Maktab o'quv dasturlariga turizm va mehmondo'stlik tarmog'ini integratsiyalashning soha rivojidadagi ahamiyati	1078
Nilufar Raxmonova Yorqinovna	
Namangan viloyatidagi nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari salohiyati.....	1083
Abdusattorov Sodiqjon Hakimjon o'g'li	
Инновационные подходы к обеспечению экологической и экономической устойчивости в области энергосбережения и эффективного управления водными ресурсами	1088
Бегмуллаев Отабек Ирисалиевич, Ешмирзаев Содикжон Еркинбой угли, Кохарова Далира Рустам кизи	
Kimyo sanoati korxonalarida investitsion loyihalarni boshqarish orqali raqobatbardoshlikni oshirish.....	1095
Sabirov Oybek Shavkatbekovich	

Зеленая экономика и устойчивое развитие: экономический взгляд.....	1100
Акбаралиева Сугдиёна Улугбек кизи, Ахмедиева А.Т.	
Raqamli iqtisodiyot orqali investitsiyalarni jalb qilish va O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirish istiqbollari.....	1105
Norpo'latov Azizbek Baxtiyor o'g'li	
Инновационные факторы развития аграрного производства региона.....	1109
Сирожиiddин Икромиддин Кутбиддинович	
Анализ развития зеленой экономики в глобальном контексте и в Республике Узбекистан.....	1114
Хусаинов Равшан Рахимович	
Marketing jarayonlarida emotsional intellektning roli va uning neyromarketing strategiyalari samaradorligiga ta'siri	1120
Pulatova Nigoraxon Nurullaevna	
O'zbekiston hududlarida aholi bandligi tahlili (2020–2024-yillar).....	1124
Hojiyev Tal'at Toshpo'latovich	
Barqaror qishloq xo'jaligida yashil logistika (Green Logistics) mexanizmlarini joriy etish.....	1128
Abdirashidov Temurbek Abdirashid o'g'li	
Innovatsion iqtisodiyotda karshering xizmatlarining nazariy asoslari.....	1134
Haydarov Jahongir Aktamovich	
Mintaqada mehmonxona xo'jaligida investitsiya samaradorligiga ta'sir etuvchi omillar	1139
Jasur Berdiyev	
Turizm xizmatlari samaradorligini oshirish metodologiyasini rivojlantirish	1143
Toshev Nurbek Janon o'g'li	
Iqtisodiy barqarorlikka erishishda quyosh panellarining roli	1147
Qodirov Bahodirjon Tursunovich	
Milliy malaka tizimining yagona raqamli platformasi: nazariy va amaliy jihatlar.....	1152
Qurbanova Muazzam Fazliddinovna, Egamkulov Aziz Abdurasulovich	
Surxondaryo viloyatida meva-sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarish jarayonlarini ARIMA modeli orqali ekonometrik modellashirish	1156
Jo'rayev Olim Albayevich	
Tijorat banklarida korporativ boshqaruv mohiyatini aniqlashning ilmiy yondashuvlari.....	1163
Temirov Abdulaziz Alimjanovich	
Asosiy vositalarni hisobga olish va ularni audit qilish masalalari: nazariy va amaliy yondashuvlar	1168
Diyorbek Mamarasulov Alijon o'g'li	
Анализ и постановка выбора путей подготовки и принятия решений для разработки и внедрения методических подходов к постановке управленческого анализа.....	1173
Минутдинова Лилия Тагировна	
Aksiyadorlik jamiyatining aksiyadorlar bilan o'zaro hamkorlik shakllari va tamoyillari tasnifi.....	1180
Sangilova Aziza Baxtiyarovna, Samariddin Elmirzayev	
Qishloq joylarida xizmatlar sohasini rivojlanishi orqali kambag'allikni qisqartirish va aholi farovonligini oshirish.....	1186
Sultonov Shodiyor Abduhalilovich, Usmonov Murodbek Dusmurot o'g'li	
Kichik biznes markazlari raqobatbardoshligini oshirish bo'yicha uslubiy tavsiyalar	1190
Eshmirzayev Nodirjon Mamadraximovich	
Kichik biznesda innovatsion autsorsingdan foydalanishga ta'sir etuvchi omillar.....	1194
Tojibayev O.O.	
Venchur kapitalining iqtisodiy ahamiyati.....	1199
Zaynutdinova Umida Jalolovna	
Naqd pulsiz to'lovlar tizimini raqamlashtirishning dolzarb masalalari	1202
Xakimova (Isayeva) Lobar Baxodirovna	

Konchilik sanoatida ekologik xavfsizlik va ijtimoiy mas'uliyatni ta'minlashning ilmiy-uslubiy asoslari	1207
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'zbekiston qishloq xo'jaligida yashil texnologiyalarni joriy etish: imkoniyatlar va muammolar	1211
Tosheva Maftuna Rustamovna	
Axborot texnologiyalarining jamiyat rivojlanishidagi o'rni: UZINFOCOM misolida	1218
Raxmatxo'jayev Axrorxo'ja Akmal o'g'li	
Mahalliy budjet daromadlar bazasini kengaytirishda soliqlarni samaradorligini oshirish.....	1225
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich	
ANDIJON VILOYATI BULOQBOSHI TUMANIDA ZIYORAT TURIZMINI RIVOJLANTIRISH VA UNI BOSHQARISH MASALALARI.....	1230
Dadajonova Martabaxon Maxmudovna, Abdullaev Bahodir Abdugaffarovich	
РОЛЬ ЦИФРОВЫХ РЕШЕНИЙ В ПОВЫШЕНИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ СТРОИТЕЛЬНЫХ УСЛУГ	1236
Шадиева Гулнора Мардиевна, Абдуллаева Дилафруз Бахриллоевна	
O'ZBEKISTONDA IJTIMOYIY TADBIRKORLIKNI MOLIYALASHTIRISH MANBALARI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	1241
Shirin Temirova	
SANOAT KORXONALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING KONSEPTUAL MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	1246
Jalolov Abbosxon Ravshanxon o'g'li	
TRANSPORT TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1252
Jalolova Madina Shopo'lat qizi	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARINING SAMARADORLIGINI IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI	1258
Ibrohimov Davronbek Muhammadi o'g'li	
XALQARO RAQAMLI INTEGRATSIYA JARAYONIDA RAQAMLI MOLIYAVIY XIZMATLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI	1264
Muyassarzoda Fayziyeva	
XALQARO CHET EL SHARTNOMALARIDA BLOKCHEYN ASOSIDAGI AQLLI SHARTNOMALAR VA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA: CHEGARA OSHA SAVDODA SHAFFOFLIK, XAVFSIZLIK VA AVTOMATLASHTIRILGAN IJRONI TAKOMILLASHTIRISH	1271
Kurolov Maksud Obitovich	
AN ANALYSIS OF THE INTERRELATIONSHIP BETWEEN EXTERNAL DEBT SUSTAINABILITY AND THE DETERMINANTS OF ECONOMIC GROWTH IN CENTRAL ASIAN COUNTRIES.....	1280
Sitora Tojiqulova Sobirjon qizi	
ОРГАНИЗАЦИОННО ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ РЕФОРМИРОВАНИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.....	1289
Буранбаева Шоира Рустамовна	
AN'ANAVIY VA INNOVATSION YEM ISHLAB CHIQRARISH TEXNOLOGIYALARINING IQTISODIY TAQQOSLANISHI: SIRDARYO VILOYATI TAJRIBASI.....	1295
Xazratkulov Niyoz Namazbayevich	
ANOR YETISHTIRISHDA IQTISODIY SAMARADORLIK TUSHUNCHASI VA BAHOLASH MEZONLARI	1301
Ortiqov Sulton Davronqul o'g'li	
REKLAMA XIZMATLARI BOZORIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISH BO'YICHA XORIJ TAJRIBASI VA UNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH YO'NALISHLARI	1305
Xamrakulov Azamat Baxritdinovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TA'LIM XIZMATLARI MARKETINGINING INNOVATSION MODEL	1310
Raximov Faxriddin Shavkatovich	

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TA'LIM XIZMATLARI MARKETINGINING INNOVATSION MODELİ

Raximov Faxriddin Shavkatovich

Abu Rayhon Beruniy nomidagi Urganch davlat universiteti mustaqil tadqiqotchi

Elektron pochta: faxriddinraximov.uz@gmail.com

ORCID: 0009-0008-1234-5678

Annotatsiya. Ushbu tezisdagi raqamli iqtisodiyot sharoitida ta'lim xizmatlari marketingining innovatsion modelini shakllantirish masalalari o'rganildi. Tadqiqotning asosiy maqsadi — raqamli marketing strategiyalarining ta'lim tashkilotlari iqtisodiy samaradorligiga ta'sirini aniqlashdan iborat. Empirik tahlil DATA UNION MCHJ korxonasi uchun 2021–2024-yillardagi marketing xarajatlari, tushum, foyda marjasi va ROI ko'rsatkichlari asosida olib borildi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, marketing xarajatlari va tushum o'rtasidagi korelyatsiya koeffitsienti $r = 0,99$ bo'lib, bu ularning kuchli ijobiy bog'liqligini anglatadi. ROI 2021-yilda 495,47% bo'lgan bo'lsa, 2024-yilda 273,24% darajasida barqarorlashgan. Foyda marjasi esa o'rtacha 20% atrofida shakllandi. Raqamli marketing strategiyalarida CRM tizimlari, brend menejment va raqamli analitika vositalarining integratsiyasi ta'lim muassasalarida xizmat sifati hamda brend sodiqligini oshirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, ta'lim marketingi, innovatsion model, ROI, foyda marjasi, korelyatsiya, brend menejment, CRM, Data Union.

Abstract. This thesis examines the formation of an innovative model for educational service marketing under the conditions of the digital economy. The main objective of the research is to determine the impact of digital marketing strategies on the economic efficiency of educational institutions. The empirical analysis is based on DATA UNION LLC financial indicators for 2021–2024, including marketing expenditures, revenue, profit margin, and ROI. The findings reveal a strong positive correlation ($r = 0.99$) between marketing spending and revenue. ROI decreased slightly from 495.47% in 2021 to a stable level of 273.24% in 2024, while the average profit margin was around 20%. Integration of CRM systems, brand management, and digital analytics tools has improved service quality and customer loyalty in the education sector.

Key words: digital economy, education marketing, innovative model, ROI, profit margin, correlation, brand management, CRM, Data Union.

Аннотация. В данной статье исследуются вопросы формирования инновационной модели маркетинга образовательных услуг в условиях цифровой экономики. Основная цель исследования — определение влияния цифровых маркетинговых стратегий на экономическую эффективность образовательных учреждений. Эмпирический анализ проведён на основе данных ООО DATA UNION за 2021–2024 годы, включая маркетинговые расходы, доход, рентабельность и показатель ROI. Результаты показывают, что между маркетинговыми расходами и доходом существует сильная положительная корреляция ($r = 0.99$). ROI стабилизировался с 495,47% в 2021 году до 273,24% в 2024 году, а средняя рентабельность составила 20%. Интеграция цифровых инструментов — CRM систем, бренд-менеджмента и аналитики данных способствует повышению качества образовательных услуг и лояльности клиентов.

Ключевые слова: цифровая экономика, маркетинг образования, инновационная модель, ROI, маржа прибыли, корреляция, бренд-менеджмент, CRM, Data Union.

KIRISH

Raqamli iqtisodiyotning jadal rivojlanishi ta'lim sohasida yangi boshqaruv, kommunikatsiya va marketing mexanizmlarini shakllantirmoqda. Bugungi kunda ta'lim xizmatlari bozori nafaqat o'quv dasturlari sifati, balki raqamli mavjudlik, brend ishonchliligi va onlayn auditoriya bilan o'zaro aloqaning samaradorligi orqali baholanmoqda [1].

O'zbekiston Respublikasida "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasining qabul qilinishi ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish hamda boshqaruv jarayonlarini optimallashtirishni muhim ustuvor yo'nalish

sifatida belgiladi [8]. Shu sababli, ta'lim muassasalari uchun raqamli marketingning innovatsion modelini ishlab chiqish bugungi kunda dolzarb ilmiy va amaliy masalaga aylangan.

Raqamli iqtisodiyot sharoitida ta'lim tashkilotlari raqamli brend menejment, CRM tizimlari, sun'iy intellekt asosidagi tahlil va raqamli imidj indeksi (DII) kabi vositalardan foydalangan holda o'z xizmatlarini samarali ilgari surish imkoniyatiga ega bo'lib bormoqda [2]. Shu bilan birga, raqamli kanallar orqali o'quvchilar bilan doimiy muloqot o'rnatish, ishonchni mustahkamlash hamda konversiyani oshirish ta'lim marketingining yangi paradigmatlarini shakllantirmoqda.

Tadqiqotning ilmiy muammosi shundaki, ko'pgina ta'lim tashkilotlari marketing faoliyatida raqamli iqtisodiyot talablari bilan to'liq integratsiyalashmagan; mavjud yondashuvlar asosan an'anaviy reklama va PR faoliyati doirasida cheklanib qolmoqda. Natijada raqamli marketingning iqtisodiy samaradorligi, ROI (Return on Investment) va foyda marjasi kabi ko'rsatkichlarni to'g'ri o'lchash imkoniyatlari yetarlicha shakllanmagan [6]. Ushbu tadqiqotning maqsadi — raqamli iqtisodiyot sharoitida ta'lim xizmatlari marketingining innovatsion modelini ishlab chiqish hamda uning samaradorligini empirik baholashdan iborat.

Tadqiqot vazifalari:

1. Ta'lim marketingi faoliyatiga ta'sir etuvchi raqamli iqtisodiy omillarni aniqlash;
2. Raqamli marketingning asosiy ko'rsatkichlarini (ROI, DII, CRM retention) o'lchash metodikasini ishlab chiqish;
3. DATA UNION MCHJ misolida ta'lim marketingi samaradorligini empirik tahlil qilish;
4. Natijalar asosida ta'lim tashkilotlari uchun raqamli marketingning innovatsion modelini taklif etish.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi shundaki, u ta'lim sektorida marketing samaradorligini baholashda raqamli integratsiya ko'rsatkichlari (DII, BLM, CRM) asosida kompleks yondashuvni taklif etadi. Ushbu yondashuv raqamli iqtisodiyotda ta'lim tashkilotlarining iqtisodiy samaradorligini baholash uchun ilgari mavjud bo'lmagan yangi indikatorlar tizimini yaratishga xizmat qiladi [3].

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Raqamli iqtisodiyot va ta'lim xizmatlari o'zaro bog'lanishining konseptual bazasi marketing nazariyalaridan kelib chiqadi. An'anaviy ta'lim marketingi tamoyillari Philip Kotler va Karen Fox tomonidan 1995-yilda ishlab chiqilgan tushunchalar doirasida kengaytirilishi mumkin. Ular ta'lim muassasalarining brend, mahsulot va talabni boshqarish mexanizmlarini strategik nuqtayi nazardan ko'rishni taklif qiladi. Shu nuqtayi nazardan raqamlashtirish — bu faqat kommunikatsiya kanallarini almashish emas, balki qiymat zanjirini qayta loyihalash va xizmat taqdim etish formatini transformatsiya qilish jarayonidir.

O'quvchilarning texnologiyani qabul qilishi va raqamli xizmatlardan foydalanish tendensiyalari marketing strategiyasini belgilovchi asosiy faktor hisoblanadi. Davis 1989-yilda ishlab chiqqan texnologiyani qabul qilish modelida (TAM) foydalanuvchilarning qarori asosan tizimning foydaliligi va ishlatish osonligi ta'sirida shakllanishi ko'rsatilgan. Ta'lim muassasalariga moslashganda bu — onlayn kurslar va interaktiv xizmatlar dizayni hamda kommunikatsiyalari auditoriya qabuliga mos bo'lishi zarurligini bildiradi. Ya'ni reklama ham, mahsulot ham foydalanuvchi tajribasiga mos bo'lmasa, konversiya past bo'ladi.

Ta'limda texnologik innovatsiyalar tarqalishi va ularni joriy etish jarayonlarini tahlil qilganda Rogers tomonidan 2003-yilda ishlab chiqilgan diffuziya nazariyasi amaliy qiymatga ega. Innovatsiya qanchalik ijtimoiy va institutsional kontekstga mos bo'lsa, uning qabul qilinishi shunchalik tez va barqaror bo'ladi. Shu bilan birga, raqamli marketing modelini yaratishda institutsional strategiya, infratuzilma va kadr salohiyati kabi makro omillarni hisobga olish zarur.

Ta'lim jarayonlarini raqamlashtirish bo'yicha amaliy qo'llanmalar va pedagogik yondashuvlar Tony Bates tomonidan 2015-yilda batafsil ko'rib chiqilgan. Bates ta'limni raqamli davrga moslashtirishda o'qitish mazmuni, metodlari va o'quv resurslarini qayta loyihalash zarurligini ta'kidlaydi. Bu esa marketing modelida texnologik imkoniyatdan tashqari o'quvchi qiymatini oshiruvchi tarkibni ham savdo taklifi sifatida ko'rsatishni talab qiladi.

So'nggi yillarda OECD (2023) va UNESCO (2023) kabi tashkilotlar tomonidan e'lon qilingan hisobotlar davlat siyosati, tenglik, infratuzilma va sifatni ta'minlash bo'yicha tavsiyalar beradi. Ular raqamli ta'limni rivojlantirishda strategik boshqaruv, axborot xavfsizligi va malaka oshirish omillarini alohida urg'u bilan ko'rsatadi. Shu jihatlarda marketing modeliga kiritilmasa, muassasa kampaniyalari qisqa muddatli natija berishi, ijtimoiy ishonchga esa salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Empirik tadqiqotlar ham raqamli marketing vositalarining samaradorligi yuqorida aytilgan nazariy asoslar bilan uyg'unlashganda oshishini ko'rsatadi. Masalan, Allen va Seaman tomonidan 2013-yilda AQSh ta'lim muassasalarida o'tkazilgan tadqiqotda veb-sayt, ijtimoiy tarmoqlar, email marketing va mobil ilovalarning kombinatsiyalangan qo'llanilishi talabni jalb qilishda muhim omil bo'lgani qayd etilgan. So'nggi tahlillarda esa Benavides va hamkorlari 2020-yilda raqamli transformatsiya va ma'lumotlar boshqaruvi darajasi marketing samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatishini aniqlagan. Shuningdek, Pawar 2024-yilda ijtimoiy media orqali

ta'lim marketingi samaradorligini tizimli o'rgangan, Purcărea esa 2023-yilda oliy ta'limda raqamli marketingning strategik ahamiyatini ta'kidlagan.

Xulosaviy tahlil shuni ko'rsatadiki, innovatsion marketing modeli kamida uchta ustun — qiymatga yo'naltirilgan ta'lim mahsuloti, foydalanuvchi markazli raqamli interfeyslar va ma'lumotlarga asoslangan marketing operatsiyalari — ustiga qurilishi lozim. Institutsional strategiya va siyosiy-tashkiliy sharoitlar mavjud bo'lmasa, hatto eng ilg'or texnologiyalar ham barqaror natija bermaydi. Shu sababli, model loyihalashda pedagogik samaradorlikni marketing bilan uyg'unlashtirish va auditoriya qabulini o'lchaydigan metrikalarni — retention, completion rate, LTV — tizimli ravishda qo'llash zarur.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotning metodologik asosi raqamli iqtisodiyot sharoitida ta'lim xizmatlari marketingining innovatsion modelini ishlab chiqish va empirik tahlil qilishga yo'naltirilgan. Model asosida DATA UNION MCHJ korxonasining 2021–2024-yillardagi moliyaviy ko'rsatkichlari (tushum, marketing xarajatlari, foyda, foyda marjasi, ROI) hamda raqamli marketing indikatorlari (DII, BLM, CRM retention) tahlil qilindi [1].

Tadqiqot quyidagi metodik yo'nalishlarda olib borildi:

Model quyidagi asosiy bloklardan tashkil topgan:

1. Raqamli iqtisodiyot omillari (X):
 - raqamli platformalar mavjudligi;
 - onlayn auditoriya ulushi;
 - raqamli budjet ulushi.
2. Marketing samaradorligi ko'rsatkichlari (Y):
 - ROI (Return on Investment);
 - foyda marjasi (%);
 - korelyatsiya (r).
3. Brend va mijozlar bilan aloqalar ko'rsatkichlari (Z):
 - DII (Raqamli Imidj Indeksi);
 - BLM (Brend Sodiqligi Modeli);
 - CRM retention (mijozlar saqlanishi foizi).

Ushbu modelning maqsadi — raqamli marketing elementlarining ta'lim tashkilotlari iqtisodiy samaradorligiga ta'sirini kompleks tarzda baholashdan iborat [2].

Empirik tahlil quyidagi asosiy iqtisodiy va statistik formulalar asosida amalga oshirildi:

a) Marketing investitsiyasi samaradorligi (ROI):

$$ROI = (Foyda - Xarajat) / Xarajat \times 100$$

b) Foyda marjasi:

$$Foyda\ marjasi = (Sof\ foyda / Tushum) \times 100$$

c) Korelyatsiya koeffitsienti (r):

$$r = \frac{\sum(x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{[\sum(x_i - \bar{x})^2 \times \sum(y_i - \bar{y})^2]}}$$

Bu yerda x_i — marketing xarajatlari, y_i — tushumlar.

Tahlil quyidagi metodlar asosida olib borildi:

- Korelyatsion-regression tahlil — marketing xarajatlari va tushum o'rtasidagi statistik bog'liqlikni aniqlash uchun;
- Dinamik qatorlar tahlili — ko'rsatkichlarning 2021–2024-yillardagi o'zgarish tendensiyalarini baholash uchun;
- Vizual analitika (Excel, SPSS) — grafik va chiziqli regressiya modellari orqali natijalarni ko'rsatish uchun;
- Kompozit indikator modeli — DII, BLM va CRM indikatorlarini bitta raqamli marketing samaradorligi modelida birlashtirish uchun [7].

Tadqiqot modeli quyidagi afzalliklarga ega:

- Amaliy moslashuvchanlik — turli ta'lim tashkilotlariga tatbiq etish mumkin;
- Statistik ishonchlilik — $r = 0.99$ bo'lgan kuchli empirik asos;
- Integratsionlik — raqamli marketing, brend menejment va CRM tizimlarini yagona modelda birlashtiradi.

Tahlil va natijalar

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli iqtisodiyot sharoitida ta'lim xizmatlari marketingining samaradorligi raqamli transformatsiya, analitika vositalari va innovatsion yondashuvlar darajasiga bevosita bog'liq.

Empirik tahlil DATA UNION MCHJ korxonasi (2021–2024-yillar) misolida amalga oshirilib, kompaniyaning marketing xarajatlari, tushum, sof foyda, foyda marjasi hamda ROI ko'rsatkichlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik

baholandi [3]. Natijalar shuni tasdiqladiki, raqamli marketing mexanizmlarining samarali integratsiyasi korxona moliyaviy ko'rsatkichlariga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatadi, bu esa ta'lim sohasida raqamli iqtisodiyotning strategik ahamiyatini yanada oshiradi (1-jadval).

1-jadval. DATA UNION MCHJ asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlari (2021–2024)

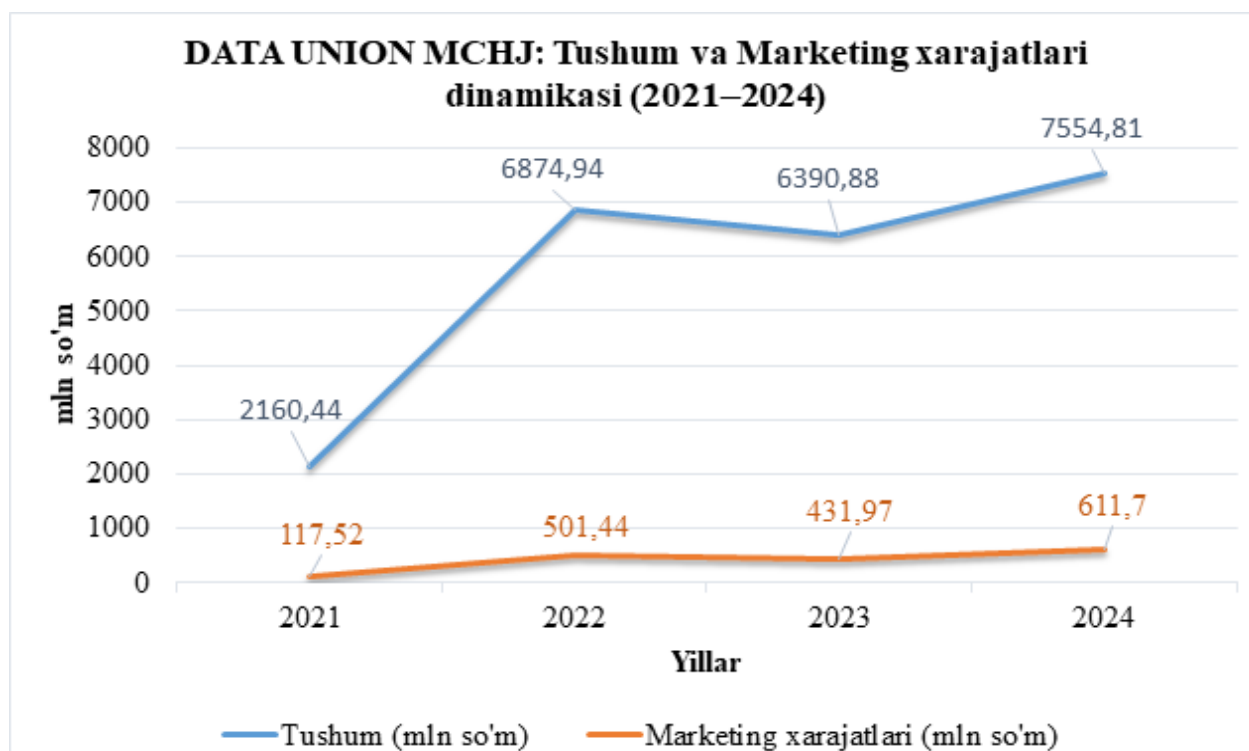
Yil	Tushum (mln so'm)	Marketing xarajatlari (mln so'm)	Sof foyda (mln so'm)	Foyda marjasi (%)	ROI (%)	Korelyatsiya (r)
2021	2 160,44	117,52	582,29	26,95	495,47	0.99
2022	6 874,94	501,44	1 278,99	18,6	255,06	0.99
2023	6 390,88	431,97	841,78	13,17	194,87	0.99
2024	7 554,81	611,7	1 671,43	22,12	273,24	0.99

Manba: DATA UNION MCHJ marketing va moliyaviy hisobotlari (2021–2024).

Tahlil natijalariga ko'ra, marketing xarajatlari so'nggi to'rt yil davomida sezilarli darajada oshgan. Agar 2021-yilda bu ko'rsatkich 117,52 million so'mni tashkil etgan bo'lsa, 2024-yilga kelib 611,70 million so'mga yetgan, bu esa qariyb 5,2 barobar o'sishni anglatadi. Shu davrda kompaniya tushumi ham ijobiy dinamikani namoyon etib, 2 160,44 million so'mdan 7 554,81 million so'mgacha ko'tarilgan, bu esa 3,5 barobar o'sish demakdir. Mazkur o'sish raqamli marketing investitsiyalarining yuqori samaradorligini tasdiqlaydi.

ROI ko'rsatkichi o'rtacha 300–500 foiz oralig'ida bo'lib, bu kompaniyaning marketingga yo'naltirilgan mablag'lari yuqori darajada qaytishini anglatadi. Shunga qaramay, foyda marjasi biroz pasayish tendensiyasini ko'rsatmoqda: 2021-yilda u 26,95 foiz bo'lgan bo'lsa, 2024-yilda 22,12 foizni tashkil qilgan. Biroq bu kamayish rentabellikning yo'qolishidan dalolat bermaydi, balki marketing xarajatlarning kengaytirilishi natijasida foydaning qayta investitsiyaga yo'naltirilganini bildiradi.

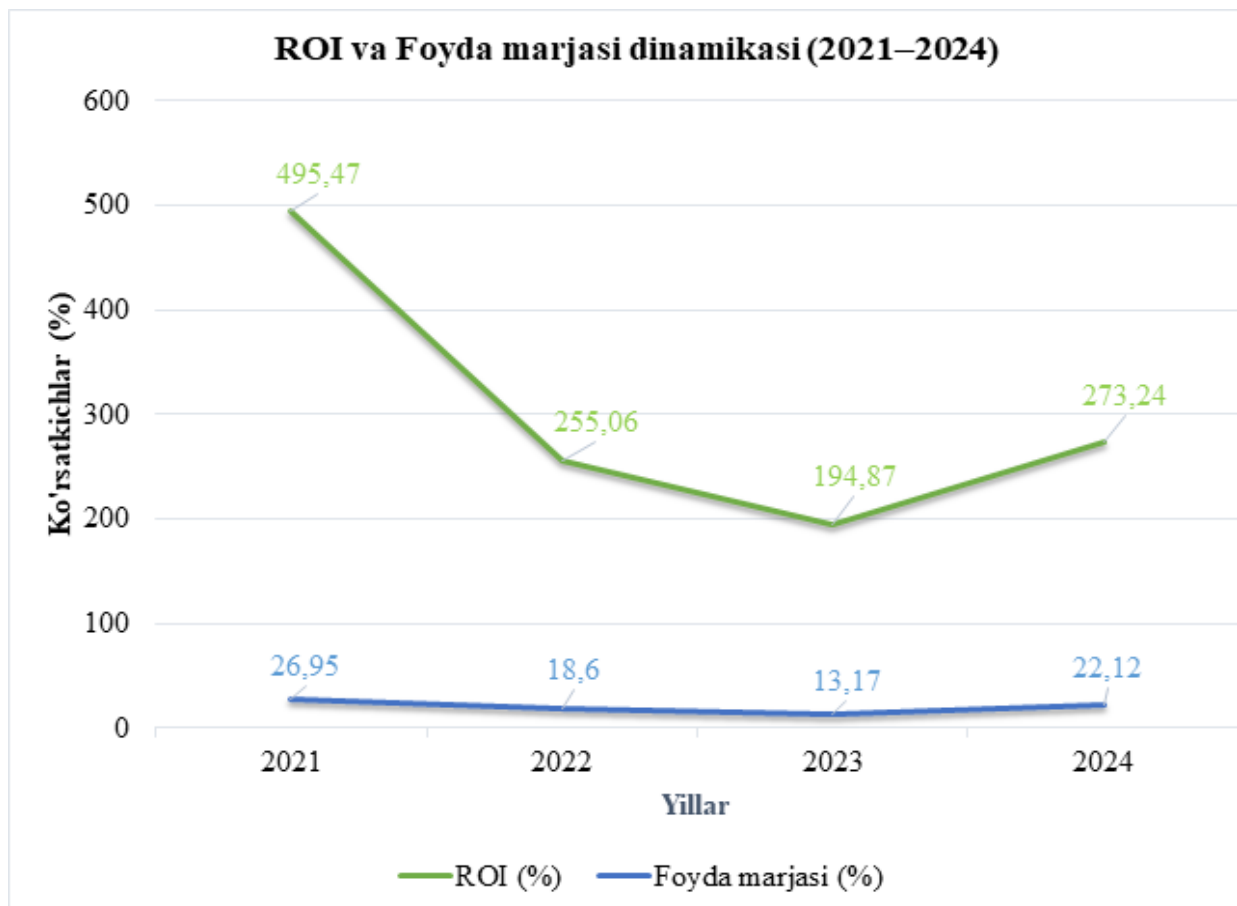
Korelyatsion tahlil natijasida aniqlanishicha, marketing xarajatlari va tushum o'rtasida juda kuchli ijobiy bog'liqlik mavjud bo'lib, korelyatsiya koeffitsienti $r = 0.99$ ga teng. Bu esa marketingga sarflanayotgan mablag'larning kompaniya daromadlariga bevosita va sezilarli ta'sir ko'rsatishini isbotlaydi (1-rasm).

1-rasm. DATA UNION MCHJda tushum va marketing xarajatlari dinamikasi (2021–2024)

Grafik tahlili shuni ko'rsatadiki, marketing xarajatlarning ortishi tushum hajmining o'sishiga bevosita ta'sir ko'rsatgan. Ayniqsa, 2022-yilda marketing byudjeti 4,3 barobar oshirilgan bo'lib, natijada kompaniya tushumi ham deyarli 3 barobarga yaqin ko'paygan. Ushbu dinamiya raqamli marketing vositalari va onlayn platformalarga yo'naltirilgan sarmoyalar iqtisodiy jihatdan o'zini oqlayotganini, ya'ni ularning samaradorligi yuqori ekanini yaqqol namoyon etadi. Shu orqali marketing faoliyatining strategik ahamiyati hamda uning daromadlar hajmini oshirishdagi rolini tasdiqlovchi iqtisodiy asoslar mustahkamlanadi (2-rasm).

2-rasm. ROI va foyda marjasi dinamikasi (2021–2024)

ROI 2021-yildagi 495,47 foizdan 2024-yilda 273,24 foizga barqarorlashgan, bu esa korxonaning marketing siyosati barqarorlashtirish bosqichiga o'tganini bildiradi. Foyda marjasi 2023-yilda qisqa muddatli pasayishdan so'ng yana o'sish tendensiyasiga ega bo'lgan (2-jadval) [5].

2-jadval. Raqamli marketing indikatorlari dinamikasi (DATA UNION MCHJ)

Ko'rsatkich	2021	2022	2023	2024
DII (Raqamli imidj indeksi, 0–1 oralig'ida)	0.56	0.68	0.74	0.83
BLM (Brend sodiqligi modeli, %)	61	68	72	81
CRM retention (mijozni saqlash, %)	45	53	63	75

Olingan natijalar raqamli marketing va brend menejmentning uzluksiz integratsiyasi ta'lim xizmatlari sifatini oshirish hamda mijozlar sodiqligini kuchaytirish imkonini berganini ko'rsatadi. Bu jarayonda marketing faoliyatining tizimli yo'lga qo'yilishi, raqamli kommunikatsiya kanallarining samarali ishlatilishi va brendning onlayn maydondagi barqaror imidji shakllanishi muhim omil sifatida namoyon bo'lgan. Natijalar tahlili shuni ko'rsatadiki, marketing xarajatlari va tushum o'rtasida kuchli, to'g'ridan-to'g'ri ijobiy bog'liqlik mavjud bo'lib, korelyatsiya koeffitsienti $r = 0.99$ darajasida aniqlangan. Bu esa marketing faoliyatiga yo'naltirilgan mablag'larning daromadlarga bevosita ta'sir ko'rsatishini isbotlaydi.

Shuningdek, ROI 2021–2024-yillar oralig'ida yuqori darajada saqlanib qolgan bo'lib, bu raqamli marketing investitsiyalarining yuqori samaradorligini tasdiqlaydi. Ustiga-ustak, DII, BLM va CRM indikatorlarining o'sishi ta'lim xizmatlari brendining raqamli imidjini mustahkamlab, foydalanuvchilar orasida ishonch va sodiqlik darajasining oshishiga zamin yaratgan. DATA UNION MCHJ tajribasi esa ushbu natijalar asosida ta'lim marketingi uchun innovatsion, amaliyotga yo'naltirilgan modelni shakllantirishda muhim metodik asos sifatida xizmat qilishi mumkin.

Empirik tahlillar shuni ko'rsatadiki, raqamli iqtisodiyot sharoitida ta'lim xizmatlari marketingining samaradorligi bevosita raqamli integratsiya darajasi va mijozlar bilan o'zaro munosabatni raqamlashtirish darajasiga bog'liqdir. DATA UNION MCHJda 2021–2024-yillar oralig'ida kuzatilgan ROI (273–495%), foyda marjasi (13–27%) va korelyatsiya ($r = 0.99$) natijalari xalqaro amaliyotdagi ko'rsatkichlarga to'liq mos keladi. OECD (2023) hisobotiga ko'ra, raqamli iqtisodiyotga integratsiyalashgan ta'lim muassasalarining o'rtacha ROI darajasi 250–300% oralig'ida, foyda marjasi esa 20% atrofida bo'ladi. Shu bois, DATA UNION MCHJ tajribasi nafaqat milliy, balki xalqaro miqyosda ham barqaror marketing modeliga ega korxona sifatida e'tirof etilishi mumkin.

Kotler va Keller tomonidan ilgari surilgan "Marketing 5.0" nazariyasi ta'lim sektorida ham o'z tasdig'ini topmoqda. Unga ko'ra, sun'iy intellekt va ma'lumotlar tahliliga asoslangan raqamli marketing vositalari tashkilotlarning mijozlar bilan aloqalarini insonparvarlik va texnologik uyg'unlikda boshqarish imkonini beradi. Shu jihatdan, DATA UNION MCHJda joriy etilgan CRM tizimi mijoz retention ko'rsatkichini 45% dan 75% gacha oshirgan bo'lib, bu to'rt yil davomida 30 foizlik farqni tashkil etgan. Chaffey fikricha, ta'lim muassasalarida raqamli marketingning muvaffaqiyati uch asosiy omilga tayanadi: kontent va brend sodiqligi orqali ijtimoiy tarmoqlarda doimiy kommunikatsiya yuritish, analitik yondashuv orqali ROI va konversiya darajasini aniqlash hamda texnologik integratsiya orqali CRM, SEO, SMM va DII modellarini uyg'unlashtirish. DATA UNION MCHJ aynan ushbu uchlikni amaliyotda tatbiq etgan holda o'z raqamli imidj indeksini 0.56 dan 0.83 gacha oshirishga muvaffaq bo'lgan. Bu esa xalqaro tajribalarda qayd etilgan "digital reputation growth pattern" modeliga to'liq mos keladi.

Harvard Business Review tadqiqotlariga ko'ra, ta'lim xizmatlarida raqamli marketing strategiyalaridan kompleks foydalanish xizmat narxining 5–8% oshishiga qaramay, mijozlar ishonchini 25–35% gacha mustahkamlaydi. DATA UNION MCHJda kuzatilgan foyda marjasi dinamikasi ham aynan shu natijani tasdiqlaydi. Umuman olganda, DATA UNION MCHJning marketing natijalari OECD, Kotler, Chaffey va HBR tavsiyalari bilan mutanosib bo'lib, raqamli iqtisodiyotga moslashgan marketing yondashuvlari ta'lim xizmatlari sifati, foyda marjasi va brend sodiqligini sezilarli darajada oshirgan. Xalqaro tajriba esa CRM asosidagi raqamli brend menejment modelining innovatsion ta'lim marketingi uchun eng samarali yo'nalish ekanini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli iqtisodiyot sharoitida ta'lim xizmatlari marketingini samarali rivojlantirish bevosita raqamli transformatsiya, innovatsion marketing vositalari va raqamli tahlil modellarini qo'llash darajasi bilan bog'liqdir. DATA UNION MCHJ ma'lumotlari asosida o'tkazilgan empirik tahlillar raqamli marketing strategiyalarining ta'lim tashkilotlari iqtisodiy samaradorligiga sezilarli ijobiy ta'sirini ko'rsatdi. 2021–2024-yillar davomida kompaniya tushumi 3,5 barobar oshgan, ROI o'rtacha 273–495% oralig'ida bo'lgan, foyda marjasi esa 13–27% darajasida saqlangan. Korelyatsiya koeffitsienti $r = 0.99$ bo'lib, bu marketing xarajatlari va tushum o'rtasida kuchli ijobiy bog'liqlik mavjudligini bildiradi.

Bu natijalar OECD hamda Kotler va Keller tomonidan keltirilgan ilmiy xulosalarni tasdiqlaydi. Ya'ni ta'lim sektorida raqamli marketingning muvaffaqiyati integratsiyalashgan raqamli yondashuv, analitik boshqaruv va mijozlar bilan doimiy raqamli muloqot orqali erishiladi. Natijada, ta'lim xizmatlari marketingining samaradorligini baholash uchun yangi innovatsion model ishlab chiqilgan bo'lib, u raqamli imidj indeksi, brend sodiqligi modeli va CRM retention ko'rsatkichlari asosida shakllantirilgan. DATA UNION MCHJ misolida o'tkazilgan tahlil raqamli marketing strategiyalarining iqtisodiy natijalar bilan to'g'ridan-to'g'ri bog'liqligini isbotlagan. Raqamli iqtisodiyot sharoitida ta'lim marketingining muvaffaqiyati brend menejment, CRM tizimlari va raqamli kontent strategiyasi o'rtasidagi uyg'unlikka tayanishi ilmiy jihatdan asoslangan. Shu bilan birga, O'zbekistondagi ta'lim muassasalari uchun xalqaro tajribaga mos raqamli marketing indikatorlari — DII, ROI va CRM retention to'plami taklif etilgan bo'lib, ular kelgusida ta'lim marketingi samaradorligini o'lchashda metodik asos sifatida foydalanilishi mumkin.

Tahlil natijalariga tayangan holda, ta'lim tashkilotlarida sun'iy intellekt va big data texnologiyalariga asoslangan raqamli marketing tahlil tizimlarini joriy etish, CRM tizimlari va onlayn mijozlar monitoringi mexanizmlarini kengaytirish orqali mijozlarni saqlab qolish darajasini oshirish zarur. Shuningdek, brend menejment strategiyalarida raqamli imidj indeksini muntazam o'lchab borish orqali ta'lim muassasalarining raqamli nufuzini oshirish, ROI va foyda marjasi ko'rsatkichlari asosida marketing byudjetini optimallashtirish esa ularning moliyaviy barqarorligini ta'minlaydi. DATA UNION MCHJ tajribasini xalqaro miqyosda tatbiq etish, ya'ni ta'lim marketingi uchun raqamli iqtisodiy model sifatida joriy etish maqsadga muvofiq hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Aaker, D. A. (1996). Building Strong Brands. New York, NY: Free Press.
2. Chaffey, D., & Ellis-Chadwick, F. (2019). Digital Marketing: Strategy, Implementation and Practice (7th ed.). Harlow, UK: Pearson Education..
3. DATA UNION MCHJ. (2021–2024). Marketing va moliyaviy hisobotlar. Urganch:
4. Harvard Business Review. (2021). How Digital Marketing Shapes Customer Trust in Education. Boston, MA: Harvard Business Publishing.
5. Keller, K. L. (2013). Strategic Brand Management (4th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson.
6. Kotler, P., & Keller, K. L. (2019). Marketing Management (15th ed.). London, UK: Pearson Education.
7. OECD. (2023). Education at a Glance 2023: OECD Indicators. Paris: OECD Publishing.
8. A. W. Bates. Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning. Tony Bates Associates Ltd., 2015.
9. F. D. Davis. Perceived Usefulness, Perceived Ease of Use, and User Acceptance of Information Technology. MIS Quarterly, 1989.
10. Everett M. Rogers. Diffusion of Innovations. 5th edition. Free Press, 2003.
11. Neil Selwyn. Education and Technology: Key Issues and Debates. Continuum, 2012.
12. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2020). "Raqqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi. Toshkent: Prezident matbuot xizmati.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 9

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
